

הצעות להערכה חלופית

מועד סיום שנת הלימודים קרב ובא. לפניכם מספר הצעות למיזמים שיהוו חלופות למבחן. (חלק מהצעות אלה כבר הוצגו בפניכם במערך שיעור מספר 15). את המיזמים יציגו התלמידים בפני הכיתה וכך יעשירו את חבריהם בתובנות ובידע.

נכון את התלמידים להשתמש במידע שבספר ובנוסף, לחפש מידע בספרים ובאתרי אינטרנט שונים.

אפשרות א: עריכת פודקאסט / הרצאת טד / עבודת חקר / סרטון על הנושאים הבאים:

1. ירושלים בתקופות הבאות:

- א. שיבת ציון, בניית בית המקדש, פעילותם של עזרא ונחמיה (התקופה הפרסית)
- ב. הפיכת ירושלים לפוליס (התקופה היוונית)
- ג. שחרור ירושלים וטיהור המקדש (תקופת בית חשמונאי)
- ד. שיפוץ בית המקדש (בתקופת שלטונו של הורדוס)
- ה. חורבן ירושלים ובית המקדש (התקופה הרומאית)

* כל נושא יכלול התייחסות למרכיבים הבאים: הדמויות שפעלו באותה תקופה, יחס השלטון, מבנים שנבנו, אירועים שאירעו והמציאות בירושלים וסביבותיה בתקופה זו.

2. אימפריות - מאפייני תרבות ושליטה:

- א. האימפריה הפרסית
  - ב. האימפריה ההלניסטית
  - ג. האימפריה הרומאית
- * כל נושא יכלול התייחסות למרכיבים הבאים: עליית האימפריה, העומדים בראשה, גבולותיה, תרבותה, ייחסה לעמים ולתרבויות השונות שתחת תחומי שליטתה ומאפיינים נוספים.

3. הצהרות, כתובות, איגרות, נאומים:

- א. כתובת הגליל
- ב. איגרת הפסח ליהודי יב
- ג. הצהרת כורש
- ד. האמנה שנחתמה בתקופת עזרא ונחמיה
- ה. צוואת מתתיהו
- ו. כתובות גזר
- ז. נאום שמאי (או שמעיה) במשפטו של הורדוס
- ח. נאום אלעזר בן יאיר
- ט. איגרת בר כוכבא
- י. כתובת בית הכנסת ברחוב

(שימו לב! האמנה, צוואת מתתיהו ונאום שמאי במשפט הורדוס, אינם מופיעים בספר הלימוד)

* כל נושא יכלול התייחסות למרכיבים הבאים: הרקע ההיסטורי לכתיבה, הדמויות הקשורות, תוכן, משמעות ותוצאות, השוואה למסמכים/כתובות בעלי משמעות דומה מתקופות אחרות.

4. מטבעות מתקופות שונות:

- א. ימי שיבת ציון
- ב. ימי שלטונו של יוחנן הורקנוס
- ג. ימי שלטונו של אלכסנדר ינאי
- ד. ימי שלטונו של מתתיהו אנטיגונוס
- ה. המרד הגדול
- ו. מרד בר כוכבא

* כל נושא יכלול התייחסות למרכיבים הבאים: הרקע ההיסטורי לטביעת המטבעות, הדמויות הקשורות, כיתוב וסמלים, משמעות והשוואה למטבעות מתקופות אחרות.

אפשרות ב: כתיבת דרשה המתבססת על מדרשי חז"ל והעברתה לכיתה:

מדרשי חז"ל:

- א. התקופה הפרסית (עמ' 58 בספר הלימוד)
- ב. התקופה ההלניסטית (עמ' 73 בספר הלימוד)
- ג. התקופה החשמונאית (עמ' 87 בספר הלימוד)
- ד. התקופה הרומאית - המרד הגדול (עמ' 109, 118, 124 בספר הלימוד)
- ה. התקופה הרומאית - המרכז ביבנה (עמ' 129 בספר הלימוד)
- ו. התקופה הרומאית - מרד בר כוכבא (עמ' 134 בספר הלימוד)
- ז. התקופה הרומאית - התלמוד הירושלמי (עמ' 145 בספר הלימוד)

* כל נושא יכלול התייחסות למרכיבים הבאים: היכן מובא המדרש, מהו הרקע ההיסטורי לכתיבתו, הדמויות הנזכרות בו, המסר החינוכי ערכי שבא ללמד, מקורות היסטוריים שמאששים את דברי המדרש ומדרשים בעלי מסר דומה.

אפשרות ג: כתיבת עבודת חקר אודות דמות היסטורית משמעותית (ראו דוגמה להוראות לעבודת חקר העוסקת בדמותו של רבי יהודה הנשיא - שיעור מספר 32).

אפשרות ד: הכנת משחק לימודי.

להלן מספר דוגמאות:

- * הכנת משחק "רביעיות" על הדמויות הנזכרות בספר
- * הכנת "משחק הזיכרון" על המטבעות המופיעים בספר (תמונת המטבע והכיתוב שעליו)
- * הכנת המשחק "טאבו" על דמויות ומושגים הנזכרים בספר
- * הכנת משחק מסלול המכיל שאלות ומשימות על התקופות שנלמדו השנה
- * הכנת המשחק "שם קוד" המכיל דמויות, מושגים ומקומות הנזכרים בספר

ועוד ועוד..

מוזמנים לשלוח לנו רעיונות נוספים!

בהצלחה!